

1/1220
22112-55184

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1278 /2901

2 / 6 / 2006

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 29/5/2006 tarihinde kararlaştırılan "Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI			
Tali Komisyon	Adalet		
Ekos Komisyon	Plan ve Bütçe		
Tarih	6.6.2006		1/1220
Md. Y.	Müdür	Gen. Sek. Y.	Gen. Sek.
M			
BAŞKAN			

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre Devletin üç bağımsız erkinden biri olan yargının temel unsurunu hâkim ve savcılar oluşturmaktadır. Kariyer meslek olması nedeniyle hâkimlik ve savcılık, teorik ve pratik bakımdan yoğun bir bilgi birikimini gerektirmektedir. Hâkim ve savcılarının aylık ve ödeneklerinin, yüklendikleri görev ve sorumlulukla uyumlu hale getirilmesi, hem yargı organlarının verimliliğini artıracak, hem de daha nitelikli kişilerin hâkimlik ve savcılık mesleğini seçmeleri özendirilmiş olacaktır. Bu suretle yargılama faaliyetlerinin etkin bir biçimde sürdürülerek sonuçlandırılması sağlanacaktır.

Avrupa Birliği ile yürütülen müzakere sürecinde, ülkemize ilişkin hazırlanan raporlarda hâkim ve savcılarının özlük haklarının artırılmasına ilişkin tavsiyeler yer almakta olup, mevcut iş yükü nedeniyle Türkiye’de adli sistemin verimliliği ve işlevinin artırılması gerektiği belirtilmektedir.

Tasarı ile, yukarıda kısaca açıklanmaya çalışılan gerekçelerle, yeni bir sistem kurulmak suretiyle, hâkim ve savcılarının özlük haklarında iyileştirme yapılması amaçlanmaktadır.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Kanunun 102 nci maddesindeki malî haklara ilişkin tanımlar, Tasarıyla öngörülen yeni malî haklar sistemi çerçevesinde yeniden yapılmaktadır.

MADDE 2- Madde ile, hâkim ve savcılarının aylıkları, en yüksek Devlet memuruna (Başbakanlık Müsteşarı) fazla çalışma ücreti hariç fiilen yapılmakta olan ödemeler (sözleşme ücreti, ikramiyeler, özel hizmet tazminatı ve kadrosu için öngörülen makam tazminatının yarısı) kıstas alınmak suretiyle yeniden belirlenmektedir.

MADDE 3- Madde ile, hâkim ve savcılara, aylıklarına ilave olarak yargı ödeneği ödenmesi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı adaylarına ek ödeme yapılması öngörülmektedir.

Ayrıca, bu madde ve 103 üncü madde kapsamında ödeme yapılanlara 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında yapılan ödemeler ile temsil, makam, yüksek hâkimlik tazminatları ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesi uyarınca ödeme yapılmayacağı, yapılacak ödemelerde aylıklara ilişkin hükümlerin uygulanacağı, belirli durumlar hariç bir takvim yılı içinde kullanılan hastalık izin sürelerinin toplamının yedi günü aşması halinde, aşan günlere isabet eden yargı ödeneğinin eksik ödeneceği düzenlenmektedir.

MADDE 4- Madde ile, 2802 sayılı Kanunun 112 nci maddesinde yapılan değişiklikle, hâkim ve savcılara mesleğe atandıklarında görevlerinde kullanmak üzere zati demirbaş olarak bir adet bilgisayar verilebileceği ve belirli şartlarla bunların ilgililere devredilebileceği öngörülmektedir.

MADDE 5- 2802 sayılı Kanuna eklenen geçici maddelerle;

a) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu yürürlüğe girinceye kadar, hâkim ve savcılarının emekli kesenek ve karşılıkları ile emekli aylıkları ve ikramiyelerinin hesaplanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki bu hususlara dair hükümlerin uygulanmasına devam olunacağı,

b) Tasarının 2 inci maddesiyle birinci sınıf hâkim ve savcılar için öngörülen her üç yılda verilecek ilave puanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte birinci sınıf olan ve hâlen meslekte bulunanlar bakımından yeniden değerlendirmeye tâbi olmadan üç yıllık hizmet dilimlerine göre kendiliğinden ekleneceği,”

c) Yeni bir düzenleme yapıncaya kadar; 2802 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı ek gösterge cetvelinin hâkim ve savcılar için sadece 6245 sayılı Harcırah Kanununun uygulanmasında dikkate alınacağı, düzenlenmektedir.

MADDE 6- Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve savcı yardımcıları ile askeri hâkim ve savcılarının, emsali hâkim ve savcılara kıstas aylık esas alınarak uygulanacak yeni sisteme uyumu sağlanmaktadır.

MADDE 7- Tasarıyla yapılan değişiklikler sonucu uygulama imkanı kalmayan 2802 sayılı Kanunun 104 üncü ve 105 inci maddelerinin yürürlükten kaldırılması sağlanmaktadır.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.



HÂKİMLER VE SAVCILAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 102 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 102- Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilenlerin; aylık ve yargı ödeneği toplamından oluşan malî hakları bu Kanun hükümlerine tabidir.

Bu Kanunda geçen:

a) Kıstas aylık: En yüksek Devlet memuruna malî haklar kapsamında fazla çalışma ücreti hariç, fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının brüt tutarını,

b) Yargı ödeneği: Görevin niteliği ve gereği olarak brüt aylığın 106 ncı maddede gösterilen oranda hesaplanan tutarını,
ifade eder.”

MADDE 2- 2802 sayılı Kanunun İkinci Bölüm başlığı “Aylık Tablosu, Aylıklar” şeklinde; 103 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aylık tablosu:

MADDE 103- Kıstas aylığı oluşturan her bir ödeme unsurunun;

a) Anayasa Mahkemesi Başkanı, Yargıtay Başkanı ve Danıştay Başkanına % 100’ü,

b) Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Danıştay Başsavcısına % 98’i,

c) Anayasa Mahkemesi Başkanvekili, Anayasa Mahkemesi Üyeleri, Yargıtay ve Danıştay Birinci Başkan Vekilleri, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vekili, Yargıtay ve Danıştay Daire Başkanları ile Adalet Bakanlığı Müsteşarına % 88’i,

ç) Yargıtay ve Danıştay Üyelerine % 84’ü,

d) Birinci sınıf hâkim ve savcılara % 80’i,

e) Birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılara % 65’i,

f) Birinci derecede bulunan diğer hâkim ve savcılara % 55’i,

g) İkinci derecede bulunan hâkim ve savcılara % 53’ü,

ğ) Üçüncü derecede bulunan hâkim ve savcılara % 51’i,

h) Dördüncü derecede bulunan hâkim ve savcılara % 49’u,

ı) Beşinci derecede bulunan hâkim ve savcılara % 47’si,

i) Altıncı derecede bulunan hâkim ve savcılara % 45’i,

j) Yedinci derecede bulunan hâkim ve savcılara % 43’ü,

k) Sekizinci derecede bulunan hâkim ve savcılara % 41’i,

oranında aylık ödeme yapılır. Bu madde kapsamındaki ödeme unsurları arasında yer alan ikramiyenin hesabında, kıstas aylık içindeki ikramiyenin bir malî yıldaki toplam tutarının onikide biri dikkate alınır.

Birinci sınıf hâkim ve savcılardan, her üç yılda bir Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılacak incelemede başarılı kabul edilenlerin almakta oldukları aylık oranlarına birinci fıkranın (ç) bendindeki oranı geçmemek üzere bir puan ilave edilir. Birinci sınıf hâkim ve savcılardan yüksek mahkemelerde görev yapanlar ile idari görevde bulunanlar Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine seçilebilme yeterliliklerini kaybetmedikleri sürece bu ilaveden herhangi bir değerlendirme yapılmaksızın kendiliğinden yararlanırlar.

Sınıfları ve dereceleri yükselen hâkim ve savcılar yeni sınıf ve derecelerine ilişkin aylığa, söz konusu yükselmelerinin geçerlilik tarihlerini takip eden ayın 15’inden itibaren hak kazanırlar.

Kıstas aylığı oluşturan ödeme unsurlarından vergi ve diğer kesintilere tabi olmayanlar, bu maddeye göre yapılacak ödemelerde de aynı şekilde vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz.”



MADDE 6- a) 2802 sayılı Kanunun ek geçici 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci sınıf Sayıştay meslek mensupları ile Sayıştay savcı ve savcı yardımcıları, birinci sınıfa ayrılma niteliklerini kaybetmedikleri sürece 103 üncü maddenin ikinci fıkrasında öngörülen ilaveden herhangi bir değerlendirme yapılmaksızın yararlanırlar.”

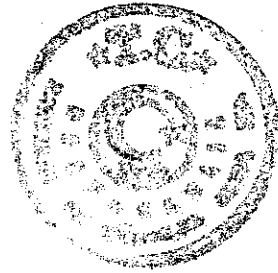
b) 2802 sayılı Kanunun ek geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasına “kadar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “aylık,” ibaresi eklenmiş, aynı fıkranın (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“b) Birinci sınıfa geçirildikten sonra, bu sınıfta üç yılını tamamlamış ve askerî yüksek yargı organı üyeliklerine seçilme niteliklerini kaybetmemiş olan askerî hakim ve savcılar; 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu hükümleri uyarınca birinci sınıf hâkim ve savcılar,

c) Birinci sınıfa geçirilmiş ve askerî yüksek yargı organı üyeliklerine seçilme hakkını kaybetmemiş olan askerî hakim ve savcılar; birinci sınıfa ayrılmış ve Yargıtay-Danıştay üyeliklerine seçilme hakkını kazanmış diğer hakim ve savcılar,”

“103 üncü maddenin ikinci fıkrasında öngörülen bir puanlık ilave, 26/10/1963 tarihli ve 357 sayılı Askerî Hakimler Kanununun 15 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yapılan her üç yıllık başarılı değerlendirme karşılığı uygulanır.”

MADDE 7- 2802 sayılı Kanunun 104 üncü ve 105 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.



T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

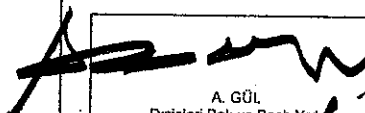
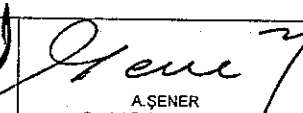
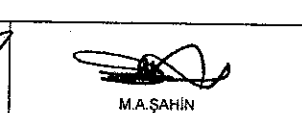
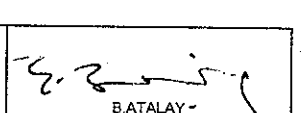
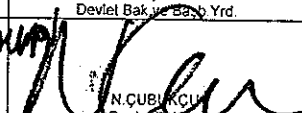
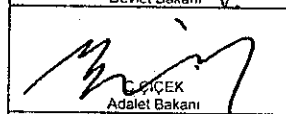
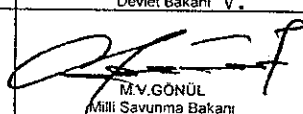
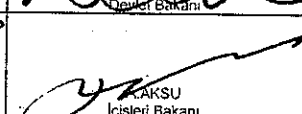
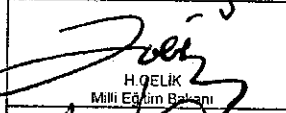
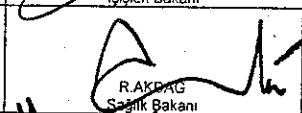
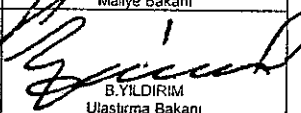
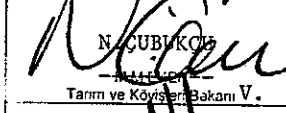
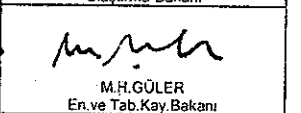
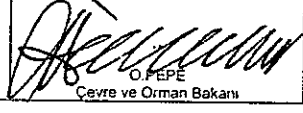
T/ 1046

MADDE 8-Bu Kanun 15/7/2006 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 B. ATALAY Devlet Bakanı V.	 K. TILMEN Devlet Bakanı V.	 N. ÇUBUKÇU Devlet Bakanı	 K. TILMEN Devlet Bakanı V.
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M.V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 Y. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. GELİK Millî Eğitim Bakanı	 F.N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKPAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 N. ÇUBUKÇU Tarım ve Köy İşleri Bakanı V.	 M. BAŞEĞİOĞLU Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 A. KÖR Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-1278

639